Natisov 14.000. — Štajerc velja za celo leto eden goldinar.

Štajerc

Naročnina za celo leto K 2·—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32·—, 1/2 strani K 16·—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4·—, 1/16 strani K 2·—, 1/32 strani K 1·—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuju v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 16. | V Ptuju v nedeljo dne 9. avgusta 1903. | IV. letnik.

Novi papež izvoljen.

Predzadnji četrtek se je vršila zadnja slavnost po umrlem papežu Leonu XIII. Kmalu potem se je začel ljuti boj za papeško krono. Štiri dni so bili kardinali zbrani in sedaj sedi novi mož na papeževem prestolu. O njem se prav za prav ne ve druzega, kakor da je sin priprostih starišev, da je živel kot navaden duhovnik delj časa med ljudtvom, dokler ni postal škof. Kakšni so njegovi politični, kakšni njegovi verski nazori, tega nihče ne ve.

Predzadnji petek so se zbrali kardinali k volitvi novega papeža. Najprvič so morali priseči, kakor to nalaga zahteva. Prisega se je vršila v tako zvani sikstinski kapeli.

Ako se voli papež, odda vsaki kardinal posebej svoj glas za tega ali druzega in sicer napisan v zapečatenem listeku. Treba je, da se doseže dvetretinjska večina glasov. Ako se to ne doseže, se listeki zažgejo. Pri tem zažiganju se porabi tudi nekaj sena ali kaj tacega. Iz dima, kateri se iz tega dviga, sklepa ljudstvo zunaj imenovane kapele, ali je volitev končana ali ne. Ako se je dosegla namreč dvetretinjska večina glasov, potem se zažgejo samo volilni listeki in se ne pridene druge snovi. Tako se je pokazal v nedeljo ob pol dvanajstih dim nad imenovano kapelo, ki bil je črn, malo časa pozneje se je zopet videl dim, a tudi sedaj še ni bilo odločeno. Šele dne 4. avgusta, toraj zadnji torek dopoldne, to je po s e d m i volitvi je bil izvoljen za papeža

kardinal Josip Sarto

patrijarh v Benetkah (Venedig).

Novi papež Pij X. (Josip Sarto).

Volitev je bila končana ob pol 12. uri. Ko se je pokazalo, da ima S a r t o dve tretjini vseh glasov, je bilo odstranjeno «nebo» pri vsih sedežih navzočih hardinalov in je ostalo samo nad Sartovim sedežem. Po končani volitvi je stopil kardinal, takozvani karmelengo Oreglia pred kardinala Sarta in ga vprašal, če sprejme volitev. Sarto je odgovoril, da jo sprejme in se bode imenoval

Pij X.

Potem je novi papež pred oltarjem sikstinske kapele opravil kratko molitev, na kar so ga kardinali pozdravili kot papeža.

Med tem, ko je kardinal Macchi iz sikstinske kapele naznanil občinstvu izvolitev novega papeža, je ta oblekel papežki ornat in se vrnil v sikstinsko kapelo. Kardinal Oreglija je papežu izročil ribiški prstan, na kar so kardinali poljubili papežu nogo in roko, papež pa je vsacega kardinala poljubil na lice. Ob 12. uri 16 minut je papež stopil v Petrovo cerkev in dal zbrani množici apostolski blagoslov.

Papež Pij X. se je rodil v Riese-u pri Trevisu na Italijanskem dne 2. junija 1838. leta kot sin priprostih starišev. Več njegovih sester in brat še živijo in sicer v jako priprostih razmerah. V Salcanu, nekem malem kraju blizu Maestre živi njegova sestra z imenom Antonija. Omožena je z nekim krojačem po imenu Francesko de Bei. Druga sestra, Lucija, ima za moža nekega mežnarja, ki se peča tudi s prodajo blaga. V Riese-u, toraj v rojstnem kraju papeževem, še stanuje v hiši starišev papeževa sestra Tereza, katera ima prodajalca vina, soli, tobaka itd. po imenu Barolin, za moža.

Papeževa zelo priletna mati še živi in je bivala do sedaj s tremi neomoženimi sestrami blizu svojega sina v Benetkah. Papežev brat po imenu Angelo ima malo krčmo v Mantui.

Bogoslovje je papež izvršil v Trevizu in v Padovi, potem je bil za župnika v raznih manjših okrajih okrog Benetk in končno ravnatelj semenišča v Trevizu. Kardinal Parocchi mu je pomagal, da je postal l. 1884 škof v Mantovi. Leta 1893 je bil imenovan patrijarhom v Benetkah in ob enem kardinalom.

Kar se tiče mnenja o političnih nazorih tega papeža, o tem se sedaj še ne da nič gotovega pisati; a vendar se govori o njem, da je izvanrednih zmožnosti in vsi časopisi brez izjeme skoraj pozdravljajo z veseljem njegovo izvolitev.

Bog daj novemu papežu, da bi z njegovo pomočjo vodil mnogo let našo cerkev Bogu na čast in dušam vernih v prid!

Shod v Hočah.

Nikakor jim Bog ne da miru tem klerikalcem in njihovim prijateljem in bratcem, namreč dohtarčkom. Shod za shodom se vrši na Spodnjem Štajerskem. V tem kraju se trudijo spraviti neiskušeno mladino pod svoj jarem, v drugem kraju se hlinijo okoli odraslih, okoli gospodarjev in gospodinj, želeč posejati med nje svoje slabo seme nemira, hujskarije in sovraštva.

Na pretečeno nedeljo teden je napovedalo do dna klerikalno, tako zvano „slovensko društvo“ zopet političen shod v Hočah. Kot govornika sta nastopila deželni poslanec Rošker, katerega imajo naši bralci gotovo še v spominu od zanimivega mladeniškega zborovanja pri Sv. Lenartu v Sl. G., potem pa dohtar Vladimir Sernec.

Oglejmo si ta dva govornika malo bolj natanko. Prvi je kmečki poslanec, kateri je prišel s pomočjo duhovščine do poslanstva. Vrana vrani oči nikdar ne izkluje. Drugi pa je zopet dohtar. Kmet, koliki tvoji prijatelji so dohtarji, to pa sam veš! Toda, oglejmo si shod in „jednoglasno“ na njem sprejete rezolucije.

Shod je bil slabo obiskovan. Največ je bilo zopet na njem navzočih mlajših ljudi, potem sploh takih, kateri so šli iz radovednosti tje. Kmete bi lahko bil naštel vsak, kdor zna do dvajset šteti. Ko sta gor nika odgromela svoje dobro skovane in na pamet učene govore, sprejele so se seve, kakor klerikalni r riborški listi javljajo, „enoglasno“ rezolucije, kat so se nekako tako glasile:

1. „Zbrani volilci izrekajo svojim deželn poslancem popolnoma zaupanje in jih pros da bi se ti odločno zoperstavili pri vsaki pri nosti krivičnemu postopanju večine deželnih slancev v štajerski zbornici in bi naj po vs Slovencem storjeni krivici zahtevali, da se spodnještajerska dežela od Gornjega in Srednj Štajerja.“

Dobro, oglejmo si to rezolucijo in njen pom Da so kmetje in zbrani volilci v Hočah izrekli s v jim poslancem popolnoma zaupanje, to je j umevno. Saj so vendar bili zbrani na shodu sk sami klerikalci in njih voditelji so bili duhovni Ta prva točka rezolucije regimentno smrdi po kl kalnem svojem zlagatelju.

Stem se tudi mi strinjamo, da bi se morali slanci vsaki kmetom storjeni krivici zoperstaviti v želnem zboru, zoperstaviti pa bi se morali v pr kmečki korist, nikakor pa ne, kakor se to od zahteva, v korist dohtarjev in njih sladkih prijatelj gospodov v dolgih črnih suknjah. Da pa se v os njeni rezoluciji zahteva od poslancev samo odlo nastopanje v prid dohtarjem in duhovnikom, to n bode pač rad vsaki verjel, ako mu povemo, da duhovnik in dohtar sestavila rezolucijo — potem kmetom prebrala in jednoglasen sprejem re lucije je bil gotov.

Sprevidi pa lahko vsak sam, kdor le hoče trez soditi, kaj zahteva ta točka rezolucije, na kaj m Da se loči spodnještajerska dežela Graca, da postane toraj samostojn da dobi ali lastno svojo upravo, a pa se priklopi kateri drugi deželi.

Nikakor ne dopušča prostor, da bi tukaj

Blagoslov.

Trije mladeniči so se naučili črevljarstva in se namenili iti v tujino. Ime jim je bilo: Janez, Peter in Jožef. Jeli so zbirati vsak svojih, sedem „čvečkov“, da bi napolnili popotne torbice, zakaj bližal se je že dan njihovega odhoda.

Izmed njih je bil Janez najmlajši in najpridnejši. Predno se je podal na daljno pot, šel je k svoji babici, katero je zelo ljubil, in jo prosil za dobrih naukov in blagoslov.

Babica je točila bridke solze, mu dala obilo zlatih naukov in svoj blagoslov ter rekla: „Pojdi z menoj, peljala te bodem k puščavniku! Vzami svoje kladivo s seboj, on ti ga zagovori.“

Hitro je Janez poiskal iz svoje torbe kladivo in šel z babico na visoko gore v temni gozd, kjer je stala ob bistrem potoku majhna puščavnikova kočica. Sveti mož z golo glavo in belo brado je sedel na pragu in bral iz velike knjige. Ko mu je babica povedala svojo željo, položil je svoji roki na mladeničevo glavo in dolgo molil. Potem je kladivo trikrat potopil v čisto vodo potoka, prinesel zlato posodo žarečega oglja, vrgel nanj neke koreninice, držal kladivo v čudno dišeči dim in izgovarjal nerazumljive besede. Nato je podal Janezu kladivo, rekoč: „Delaj po delavnikih pridno, kakor bi moral večno živeti, a po nedeljah in praznikih počivaj! Pri delu se ne daj nikdar motiti od sladkih besed lahkomišeljnih tovaris kateri te bodo skušali zapeljati v lenobo. Nikoli se ne dot kart in nikdar ne pij kapljice črez žejo, in kladivo, ki ga držiš v svoji roki, te bode obilno redilo in ti pripravilo to blaga, da bodeš lahko srečen celo življenje!“ Janez in bab sta se puščavniku priklonila, lepo ga zahvalila ter se vr domu.

In drugo jutro so hiteli Janez, Peter in Jožef po pr cesti v široki svet, trdno upajoč, najti srečo z delom sv rok. V nekoliko dneh so prišli v veliko mesto, kjer jih je imeniten mojster na delo. Pa Peter in Jožef nista dolgo ž žala pri njem. Bil jima je prehud, ker ni mogel trpeti, da pomagači vsak pondeljek popivali in kartali. Imel je ve dela ter je želel odjemalcem o pravem času ustreči in je t zahteval, da si morajo njegovi delavci nekaj prihraniti. Z sta se Peter in Jožef hitro naveličala ostrega mojstrovega o minjanja; zapustila sta delavnico ter se zopet podala na p a Janez je ostal v mestu.

Peter in Jožef sta prepotovala mnogo dežel in vi marsikaj. Ostala sta zmiraj skupaj, ker sta potrebovala je drugega, naučila sta se namreč nečesa, pa ne dela, mar goljufije pri kartanju, pri katerem sta neštevilno lahkomisel in nevednih ljudi obsolilaza zadnje, krvavo zaslužene krajcar Koristi od goljufij nista imela, saj je znano, da nepošteno b